

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 30 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 30 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Offenzívában az oroszok ellen

Taracköznél és Hosszumezónél csapataink megverték az oroszokat — Az egyesült szövetségeseik győzelme Orosz-Lengyelországban — A szerbek utolsó védelmi pozíciójukban gyülekeznek — Antwerpen eleste minden órában várható

Idegeink minden feszültségével tekintünk az északi Magyarországi határai felé, ahol most — Máramarossziget körül — harcok vívnak megerősített csapataink a betört muszka sereggel. Bizalmunkat, a győzelmünkbe vetett hitünket semmi sem ingathatja meg. — Ma már olyan erős sereg egyesült Kelet-Magyarországra e részén, hogy győzelmünk kérdéses sem lehet és csupán napok, vagy órák kérdése, hogy az utolsó orosz csapatokat is kikerjünk hazánk földjéről.

Hízen a hadvezetés céljait és a háboru eseményeit nem lehet mindig laikus szemmel megérteni s meg kell mindig elégedni, ha a megtörtént tények jutnak tudomásunkra, lelkiünk megnyugtatása végett. Az illetékes tényezők azt mondják, hogy e betörésnek jelentősége nincs, az nem is részlete a nagy hadműveleteknek s hogy hadseregünk legközelebb ki fogja seperi az orosz csapatokat. Nekünk ezeket hinnünk kell, nemcsak mert szakértői a háborúnak mondják ezt, hanem hazafiúi kötelességből is és azért, mert kishitű kételkedéssel nem szabad dicső fegyvereinket beszennyezni.

A dicsőséges harc már megindult és az orosz csapatok már érzik oda küldött védelmünk megsemmisítő erejét, amely ellenállhatatlan súlyllyal tör ellenük és szorítja őket vissza a Kárpátokon túlra. Több ponton lépünk föl az orosz csapatokkal szemben offenzíve és föllépésünknek mindig diadalmas eredménye volt reánk. Alig lehet elképzelni is, hogy az oroszok teljes kiveretése néhány napon belül be ne következzenek.

Az oroszoknak különben a galíciai és az orosz-lengyelországi harctereken sincs szerencsájük, mert ott ma a németek és velük egyesült seregeink arattak felettük nagy győzelmet. Nem lehet kétség az iránt, hogy ez a győzelem első eseménye újból megkezdett offenzívánknak, amely minden valószínűség szerint ilyen győzelmek láncolata lesz. A galíciai harctéren beállott csönd, amelyben az oroszok egyetlen hadállásunk ellen sem mertek támadást intézni, sejteti, hogy az orosz hadvezetés egyesült seregeink erejétől fél s azzal komoly küzdelmet fölvenni vonakodik.

A német — francia — belga harcterekről is német győzelmek híre érkezik. Ma Antwerpen elestéről és megadásáról volt már szó és

nem lehetetlen, hogy míg e sorokat írjuk, Antwerpen német kézre kerül.

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Hadseregünk győzelme Orosz-Lengyelországban

Budapest, október 5. (Hivatalos.)

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese jelenti:

Orosz-Lengyelországban és Kelet-Galiciában hadműveleteink kedvezően haladnak. Az egyesült német és osztrák-magyar csapatok az ellenséget Opatovtól és Klimanovtól a Visztula felé visszavetették. Az oroszok Uzsoknál teljes vereséget szenvedtek.

(Opatov és Klimantov városok Orosz-Lengyelországban, Kielec kormányzóság területén vannak, a Visztulától nyugatra.)

A harcok Beregben és Máramarosban

Huszt, október 5. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.)

Csapataink Bereg megyére támaszkodva fölvonultak s a harc megkezdődött. Pozícióink a lehető legerősebb. Taracközön az egyik orosz sereget tegnap délelőtt visszavertük. Hír szerint az oroszok Bukovinából visszavonulóban vannak.

Munkács, október 5. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.)

Az alispáni hivatalnak jelentik: Az oroszokat Polenánál és Akiosnál véresen visszavertük. Csapataink üldözték az oroszokat és sok foglyot és nagymennyiségű zsákmányt ejtettünk. Az utolsó orosz csapatokat a szorosokon túl kiverjük Bereg megyéből.

Domahidy főispán a máramarosi harcokról

A városi közigazgatási bizottság mai ülésén Domahidy Elemér főispán szenzációs értékű s igen örvendetes közlést tett. Elnöki megnyitójában ugyanis szót a háboru eseményeiről s elsősorban, hitelt érdemlő információit közölve a bizottság tagjaival, igen megnyugtató kijelentéseket tett.

— Mindannyiunknak — ugymond — egy helyre van koncentrálni minden figyelmünk és gondolatunk. Éppen azért kötelességének tartja, hogy azokat a megnyugtató híreket, amelyeket félhivatalos, teljesen megbízható forrásból nyert, közölje a bizottsággal. E forrás híreinek bizonyossága mellett 90 percent szól s azokat hiteleseknek kell tartania.

Máramarosszigetnél kisebb összecsapások voltak. Csaták voltak Szurdok és Hosszumezónél is, ahol csapataink győzelmeket arattak. Ma már teljes bizonyossággal megállapítást nyert, hogy a Máramarosban betört oroszok száma 16,000—18,000 ember. Ez ellen igen jelentékeny haderő vonult föl Terstyánszky Károly hadtestparancsnok vezérlete alatt. Igen jelentékeny haderő most a Visó völgyén szorítja föl az oroszokat. Most már bizonyos, hogy mint egy egérfogóban, úgy vannak megfogva az orosz seregek. Ma már semmi ok a legkisebb aggodalomra sincsen.

Az a hír is elterjedt, hogy Nagybánya és Felsőbánya körül is orosz csapatok vannak. Ez nem felel meg a valóságnak, mert oroszoknak ott semmi nyoma sincsen, ott nem voltak és arra nem is jönnek.

A bizottság éljenzéssel fogadta a főispán megnyugtató kijelentéseit, majd annak a megjegyzésnek révén, hogy sokan menekülésiükkel egyenesen riadalmat keltettek, több megrovó kijelentés hangzott el a menekülőkre.

Majd a főispán mosolyogva jegyezte meg:

— Hiszen úgy tudom, már a legközelebbi közgyűlésre indítvány készül, amely szerint kimondja a közgyűlés, hogy azokat, akik most elmenekültek, nem eresztik vissza a városba — míg a háboru tart.

Derültséggel és élénk helyesléssel fogadta a bizottság a kijelentést s többen megjegyezték erre:

— Hiszen arra az időre nem is fognak visszajönni!

Derült hangulatban nyitotta meg ezután az ülést Domahidy Elemér főispán.

Egy székely zászlóalj hősi csatái

Budapest, október 5. Egy sebesült tartalékos hadnagy a következőket beszélte a Körösmező és Nagybooskó körüli harcokról:

— A határ védelmére egy 1200 emberből álló székely zászlóalj rendeltetett ki. — Az oroszok megérkezését nem tudtuk jelenteni Máramaroszigetre, mert a hátunk mögött elvágták a telefonvonalat. Kedvező pozícióban, emberfölötti hősiességgel, tizenhét óra osszáig visszatartottuk az ellenséges tulerőt és ekkor zavartalanul visszavonultunk Visó-völgyig, ahonnan telefonon jelentést tettünk az ellenség betörésétől. A kapott parancs folytán még hat óra hosszat feltartóztattuk az oroszokat, mialatt a mögöttünk levő falvakat kiürítettük. Amikor megérkeztünk Máramaroszigetre, alig volt megsebesületlen katonánk. Máramarosban azután megkezdődött az oroszok visszakergetése és Taracköznel véresen megvertük az oroszokat. — Csapatainkkal már egyesültek az oda küldött szövetségeseink. (Magyarország.)

Visszavert kozák támadás

Hosszmező, október 5. (Magyar Távirati Iroda.)

Ma reggel néhány száz kozák megkísérelte, hogy Máramaroszigetről Hosszmező felé előnyomuljon, a mieink azonban heves tüzeléssel fogadták őket. A kozákok közül néhányan elesetek, mire az egész csapat visszavágtatott.

A cár a harctéren

Genf, október 5. (Magyar Távirati Iroda.)

Pétervárról jelentik, hogy a cár elutazott a harctérre.

Oroszország a skandináv államok veszedelme

Kristiania, október 5. Lehmann Károly tanár, a krisztianiai tudományos akadémia tagja a Morgenbladet mai számába „Németország és a háború” címen cikket irt, amelyben rámutat Skandinávia és Németország szellemi rokonságára és követeli, hogy Svédország és Norvégia is kössenek védőszöveget a keletől fenyegető közös veszedelem ellen, Nem azért, hogy csatlakozást keressenek Németországhoz, hanem hogy a saját szabadságukat és kulturájukat megóvtalmazzák Oroszország ellen.

Valjevo és Kragujevac között

Budapest, október 5. A szétvert szerb sereg Valjevo és Kragujevac között gyülekezik. Itt állítják föl a szerbek a második és a harmadik utolsó védelmi vonalukat.

Péter király Görögországba menekül

Bécs, október 5. (Magyar Távirati Iroda.)

Görög lapjelentések szerint Péter szerb király előkészületeket tett, hogy Görögországba meneküljön.

Antwerpen ostroma

Hága, október 5. A Reuter-ügynökségnek és a belga sajtónak még semmit sem szabad írni az antwerpeni erőd elestéről. — Ezeknek a lapoknak az olvasókora számára a támadó németeket még mindig súlyos veszteségekkel verik vissza. Csupán a német tüzéség által Lierreben okozott pusztításokat ismerik be.

Pénteken egy Taube repülőgépet vettek észre, amely Antwerpen fölött jelent meg és az a városban sok nyugtalanságot okozott. A repülőgép által ledobott gránátok tulnyomó részben az utakra hullottak és több embert megöltek és megsebesítettek. Egy gránát áttörte az egyik ház tetejét anélkül azonban, hogy fölrobbant volna.

A Taube egy von Beseler által aláírt francia és flamand nyelven szerkesztett proklamációt dobott le, amelyben közlik a katonákkal, hogy őket a franciák és angolok becsapják, aminthogy az orosz győzelmi hírek csak a belga sajtó kitalálásai.

Lierre városa a hasonló nevű erőd lövése folytán sokat szenvedett. Többek között erős tűz alá vétetett egy szálló, amelyben 150 sebesült feküdt. Tíz katoná és több asszony meghalt. Sok sebesült katonának a pincébe kellett menekülnie. Éppen akkor hullottak a bombák. A sebesülteket tehát automobilon Antwerpenbe kellett szállítani.

Továbbá jelentik még Antwerpenből, hogy a zavar és kétségbeesés az utolsó napokban leirhatatlan. Az ember azt a benyomást nyeri, hogy a polgári tekintélyek és a katonai parancsnokok nem tudnak a helyzeten uralkodni. Hétfőn a helyzet még észrevehetőbben rosszabbodott. Kedden a menekülteknek egy újabb tömege érkezett Lierreből és ez tetőpontra emelte az izgatottságot. Végül kiadták a parancsot, hogy a város egyetlen lakosának sem szabad többé elhagyni Antwerpen, a menekültek azonban 24 óra alatt tartoznak elutazni a városból.

Berlin, október 5. Ma itt híre terjedt Antwerpen átadásának. Bár e hírek koraiak, az optimisták remélik, hogy a belgák a további ellenállás céltalanságát belátják és a várost átadják. A kérdés csak az, vajjon sikerül a százezer főnél nagyobb őrseget elcsipni. — Ujságjelentések szerint a franciák és angolok kétségbeesett erőlködést fejtenek ki, hogy meglepetést idézzenek elő. Így angol és indiai csapatokból néhány ezer embert szállítottak partra Ostendénél, ami azonban természetesen nem sokat jelent.

Anglia előkészítése Antwerpen elestére

Kopenhága, október 5. A londoni belga követség azt a hírt kapta Antwerpenből a külügyminisztertől, hogy a belgák makacs ellenállás után a német tüzéség ellenállhatatlan támadásai következtében a Nethetfolyón túlra visszavonultak. Ezt a hírt úgy fogják fel, mint Angliának Antwerpen küszöbön álló elestére való előkészítését.

Jaurés hátrahagyott cikke

Berlin, október 5. A Lokalanzeiger a következő cenzurázott táviratot küldte Kopenhágából:

A párisi Humanité nyilvánosságra hozza Jaurés-nek egy hátrahagyott cikkét, amelyet a meggyilkolt pártvezér irásai között találtak. A Julius végén írott cikk felhívás a nemzetekhez, hogy őrizzék meg az európai békét és kerüljék el a világhátrahagyottját.

Bonyodalom egy naszád miatt.

Róma, október 5. (Magyar Távirati Iroda.) A speziai Fiat-cégnél tegnap elkészült egy tenger alatt járó naszád, amelyet Olaszország semlegességére tekintettel nem adtak ki a megrendelő külföldi nagyhatalomnak. — Az olasz miniszterium hozzájárulása nélkül a naszád mégis elhagyta a hajógyárat. A kormány a naszádot most üldözteti. Nicastro altengernagy Speziába megy, hogy vizsgálatot tartson.

A debreceni segítő-akció

Varró-órák a Dóczy-intézetben.

A debreceni Testvér Egyesület elhatározta, hogy hadban levő katonáink részére közadakozásból meleg flanelleket vásárolnak s azokat varró-órákon alsó ingekül megvarrják. A nemes, szép munkát az egyesület lelkes hölgytagjai tegnap délután meg is kezdték s minden hétköznap délután 2—6-ig megtartják a varró-órákat a Dóczy-intézeti kézimunka-teremben (Kossuth-u. 33., I. emelet). A varró-órákra a délutáni időben szabad idővel rendelkező hölgyeket szívesen látja a Testvér Egyesület vezetősége. Flanelt, vagy pénzadományt örömmel fogadnak. — Ajánljuk a praktikus mozgalmat olvasónőink figyelmébe.

Téli ruhát a katonáknak.

A segélyző bizottsághoz a katonák számára téli ruhaneműt küldtek: dr. Engel Ignác 10 fej- és 10 csuklódó, Haas Janka 1 csuklódó, Dóczy-leányintézet 32 fej-, 2 térd-, 111 hasvédő, Hajdu Imréné 3 fej-, 7 csuklódó, Tóth Aurélné 4 alsó ing, 6 pár fuszekli, Árvai Irma 9 csuklódó, Viczó Etelka 5 csuklódó, Svetits-intézet 22 fejdó, 5 csuklódó, 19 alsó ing. A Svetits-intézet eddig 258 hósapkát, 26 csuklódót és 81 inget adott. Nemes Paula 1 térdvédő, Vadász Emilné 2 csuklódó, Veréb Istvánné 1 boa, Bodnár Gézné 4 fejdó, Geiger Magda 3 nyakvédő, Gara Alajosné 5 fejdó, Geiger Simonné 4 csuklódó, Bogdán 7 kapca, 3 zsebkendő, Fried Samuné 2 szörme, Májerszky Mihályné 9 fejdó, 6 csuklódó, 12 hasvédő, Hermann Ferencné 1 boa.

Aranyat vasért.

A katonák családjaiknak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Kovács Gábor 1 arany lánc, ezüst törmelék, 1 arany inggomb, 1 ezüst gyűrű, 4 ezüst pénz, 12 ezüst gomb, Miklós Piroska 1 ezüst karperec, Radó Elza 1 ezüst karperec, 1 arany gyűrű, Miklós Magda 1 arany gyűrű, Nagy Ida 1 arany gyűrű, Kovács Juliska 2 ezüst fülbevaló, arany törmelék, dr. Hajnal Dezsőné 1 ezüst plakett, Welker Béla 1 arany gyűrű, Kutas Eszti 1 arany gyűrű, 1 ezüst kanál, Varga László 1 ezüst óra, P. F. 1 ezüst lánc, 1 ezüst pipakupak, Petró Istvánné 3 ezüst kanál, 1 villa, 1 ezüst lánc, 6 ezüst pénz, 1 arany gyűrű, ifj. Szikszay Lajos 1 arany gyűrű, Beier Erzsébet 1 ezüst karcsat, 1 ezüst kulcs tartó, Beier Mariska 1 ezüst lánc, 1 ezüst törmelék, Takács Miklós 1 arany gyűrű, N. N. 1 arany karcsat, Tóth Pista 2 ezüst lánc, Markovits Erzsike 1 arany gyűrű, N. N. 1 ezüst karperec, Földvári Mórné 3 ezüst kanál, Földvári Magda 1 medallion, 1 arany függő, Répánszky Julia 1 ezüst gyűrű, Csanády Margit 1 ezüst gyűrű, 2 ezüst evőeszköztartó, Kiss Sándorné 1 ezüst karperec, 1 ezüst zsuzsu, özv. Varga Károlyné 1 arany gyűrű, özv. Lehoczky Béláné 3 ezüst törmelék, Csuzy Mariska 1 arany függő, Eötvös Erzsébet 1 ezüst gyűrű.

Hog

Egy ronyánál lotta az o azután, ho országot, betörést. adatai an letek is el vél idevo

Toron tárunkat, matban. I részletess katona, a tak ide, e tát. A ka mely Ton lométerre csapatunk ki volt a séggel ig gokat és: gyenek a

A to dálatoské nem védh pattestne kisebb cs ra nézve nak ott, k kintélyes sa még dolog, ha ben van erősen é tehát ne azon az egy sike

A so gyen tar ső bejár este vol tésével dett állá a szoros őrscapat Körülbe getés kö csendet

szakasz Tény letes za siettek rá, hog tottak, a gyedóra

Hogyan történt az oroszok betörése Toronyánál?

Egy máramarosi kereskedő, aki egy Toronyánál megsebesült magyar katonától hallotta az orosz betörés részleteit közvetlenül azután, hogy az orosz kísérlet hire bejárta az országot, érdekes levélben írja le a toronyai betörést. A hivatalos jelentések s a levél főbb adatai annyira egybehangzók, hogy a részletek is eléggé hiteleseknek tekinthetők. A levél idevonatkozó része így hangzik:

Toronyánál orosz katonák lépték át határunkat, kiknek kiverése most van folyamatban. Hogy a dolog hogyan történt, teljes részletességgel nem tudom, de egy sebesült katona, akit az első csatározások után hoztak ide, eléggé intelligensen adta magyarázatát. A katona elmondotta, hogy a szorosban, mely Toronya községtől talán tíz-tizenöt kilométerre fekszik, a betöréskor egy kisebb csapatunk teljesített őrszolgálatot. A fiuknak ki volt adva a parancs, hogy fokozott éberséggel ügyeljenek s amennyiben gyanús dolgokat észlelnének, a legcsekélyebbről is teygenek azonnal jelentést.

A toronyai szoros rendkívül szűk s csodálatosképpen mégis úgy van alkotva, hogy nem védhető nagyon könnyen. Nagyobb csapatoknak teljes lehetetlenség az átvonulás, kisebb csapatok azonban, különösen ha számra nézve náluknál jóval kisebb őrséget találnak ott, könnyen beférkőzhetnek. Nagy és tekintélyes seregeknek a szoroson való átjutása még akkor is veszedelmes és kockázatos dolog, ha az egész szoros az ellenség kezében van is, amennyiben egy kisebb csapat is erősen érezhető károkat okozhat nekik. Így tehát nem hihető s én csak mosolyogni tudok azon az aggodalmon, hogy Toronya felől egy sikeres orosz offenzíva kísérelhető meg.

A sebesült katona elbeszélése szerint négyen tartózkodtak azon az estén a szoros külső bejárájánál, mikor az eset történt. Később este volt s az örök egy szakaszvezető vezetésével elfoglalták helyeiket, még pedig jó fedett állásokban. Tőlük nem nagy távolságra a szoros másik részén már valamivel nagyobb őrcsapat volt, kik szintén az utat figyelték. — Körülbelül másfél óra telt el csöndes beszélgetés közben, mikor a szakaszvezető hirtelen csendet parancsolt s figyelni kezdett.

— Mintha hallanék valamit — mondta a szakaszvezető rövid hallgatóság után.

Tényleg, mind tisztábban kivehető egyenletes zaj volt hallható, mire az örök visszasiettek helyeikre. Ekkor még nem gondoltak rá, hogy ellenség közeledik, de kémektől tartottak, akiket el akartak fogni. Talán egy negyedórával később egy kisebb orosz lovas-

csapat bontakozott ki a sötétségből. Lehetek vagy tizenöten. Először megállottak, mintha nem mertek volna közelebb jönni, de a vezetőjük ekkor intett a többieknek, hogy maradjanak s egyedül előre lovagolt. Nem az országúton jött, hanem a vasuti sínek között. A szorosban ugyanis országut, vasut van szorosban egymás mellé építve.

A mi szakaszvezetőnk halkán a katonák fülébe sugta, hogy hagyják az orosz elvevőket visszamenni, talán a többi is bejön a szorosba. Ugy is történt. A magános orosz lovas visszaiutetett hátramaradt csapatához s valamennyien megindultak a szoros felé.

Nem telt bele két perc, a mieink fegyverei eldőrdültek s négy orosz lovas azonnal holtan hukott le a nyeregből. A többiek egy pillanat alatt megfordították lovaikat s sebes vágatással igyekeztek kifelé. Ujabb sortűz ismét négy kozák halálát jelentette, a többieknek sikerült elmenekülni. Ez volt az első kísérlet.

Másnap azután jelentékeny lovascsapatok jelentek meg a szorosnál, sikerült is átjönniök s hamarosan Toronya községnél állottak. Mire a mi csapataink megerősítést nyertek, az oroszok már Ökörmezőig nyomultak előre, de amint hallom, csak élelmszerre volt szükségük, mást nem bántottak.

Ugy tudom, hogy most már erősen vonulnak visszafelé, mert nagyon nyomjuk őket. Annyi bizonyos, hogy a számuk nem nagy, hogy előbbre jutásukra gondolni is lehetne. Itt a környéken egyébként teljes a rend és a nyugalom s bizonyosra vesszük, hogy egy-két nap alatt vége lesz a muszkák vendégszereplésének.

Ez a levél, mint a dátum mutatja, öt nap nap ezelőtt került postára. Azóta már sok minden történt ott a mi javunkra.

Az adózás és segélyezés a háboru második hónapjában

A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma tartotta meg Domahidy Elemér főispán elnöklété alatt október havi ülését, amelyen a városi közigazgatás szeptember havi eseményeiről tettek a szakelődök jelentéseket. Ezek közül a fontosabb s érdekesebbek ezek voltak:

(Kedvezőbbek az adóviszonyok.)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató bejelentette, hogy szeptember havában az adófizetés eredménye volt a következő: Befolyt egyenes adóban 150,379 korona 73 fillér, hadmentességi díjban 325 korona 22 fillér, bélyegjövődékben 47,986 korona 12 fillér, jogilletékben 41,310 korona 11 fillér, díjjövődékben 2705 korona 07 fillér, dohányjövődékben 232,644 korona 21 fillér, határvámjövődékben 27,083 korona 33 fillér, fogyasztási és italadóban 450,613 korona 35 fillér.

A jövedelmek a dohányjövődéknél 50,000, a fogyasztási és italadónál 430,000 koronával emelkedtek, aminek oka az, hogy szeptember 1-én lépett életbe az új szeszadótörvény.

(A hadbavonultak családjainak segélyezése.)

Bejelentette még a pénzügyigazgató a hadbavonultak családjainak segélyezése folyik s a mai napig Debrecen városban 2361 családnak naponként 3734 kor. 10 fillér segélyt utalványozott ki. Hajdúvármegyében 7019 család naponként 9784 koronát kap.

Egyben kérte, hogy az adófizetésre vonatkozó fölhívást, amelynek kibocsátására a polgármestert kérte föl a múlt ülés, tegyék végre közzé.

Kovács József polgármester ezt meg is ígérte.

Bejelentette végül a pénzügyigazgató, hogy az egyenes adónál mutatkozó emelkedés annak tulajdonítható, hogy a hadsereg részére vett lovak után az adóhátralékos gazdáknak járó vételárösszegben 91000 koronát foglaltak le.

(A közegészségügy jó.)

Tüdős Kálmán dr. főorvos bejelentette, hogy szeptemberben a közegészségügyi viszonyok kedvezőek voltak. Egyben jelentette, hogy a galiciából visszatért sebesültek között ázsiai kolerát állapítottak meg, de a hatóság minden szükséges intézkedést sürgősen megtévé, sikerült a járványt a polgárságtól izolálni.

Fejér Ferenc dr. ezért köszönetét és elismerését fejezte ki és ama reményét, hogy ez továbbra is sikerülni fog.

(Kérelmek a vasutal szemben.)

A bizottság Komlóssy Dezső kérésére kimondta, hogy illetékes helyen kérni fogja azt, hogy az 1 óra 30 perckor induló budapesti vonathoz közvetlen kocsit kapcsoljanak. A főispán pedig Tüdős János dr. kérésére kijelentette, hogy közbenjár a célból, hogy az Arany Bika építkezésének teljes befejezéséhez szükséges áruk ideszállítására a katonaság és a vasut négy waggont engedélyezzen.

URANUS

Korona-Passage   Telefon 3-28.

Ma utoljára!

Győzelem vagy halál

Dráma 3 felvonásban.

A fekete kéz. Kacagató.
A czoboly prém. Vigjáték.
Hegyi kirándulások. Gyönyörködlet.

Egységes helyárak: Páholy 4 személyre 2 K 50 fillér. Zsölye, zártszék 50 fillér. I. hely 30 fillér. II. és III. hely 20 fillér.

Folytatólagos bemenet.

Szerdán — Csütörtökön

Nagyszabásu új műsor!

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

HIREK

A napilapok díjmentes szállítása. A hivatalos lap tegnapi száma közli Harkányi János báró kereskedelmi miniszter rendeletét, amelyben a minisztertanács fölhatalmazása alapján megengedi, hogy az ország egész területén megjelenő napilapok 1914. október 4-től kezdve ez engedelem visszavonásáig a postán díjmentesen szállíttassanak. Az engedély csak azokra a napilapokra terjed ki, amelyek október elseje előtt már forgalomban voltak. Hetilapokra s más nyomtatványokra a kedvezmény nem vonatkozik. A díjmentesség a lapoknak csak azokat a példányait illeti meg, amelyet a kiadóhivatalok külön-külön címszalag alá helyezve, egyes példányonként küldenek előfizetőknek vagy megrendelőiknek. Egy címszalag alatt több példány nem szállítható. A díjmentes szállítás kedvezménye a helyi forgalomra nem vonatkozik.

Máramarosszigeti menekültek Debrecenben. Máramarossziget kiürítése alkalmából több száz menekült Debrecenben tartózkodik. A máramarosszigeti városi- és postai személyzet 51 tisztviselője, családtagjaikkal 112-en jöttek Debrecenbe, akiket a debreceni kollégák szeretettel fogadtak s Mészáros József vasuti főnök a tisztviselőkkel maguk közt szállásolták el a menekülteket, akiket itt tartózkodásuk ideje alatt vendégekkül látnak.

A világháború eddigi eseményei. Az Uránia-színház vezetősége, mint már annyiszor, áldozatkészségét most ismét bebizonyította Debrecen közönségének. Nem kimélve semmi költséget, sikerült ennek az agilis vállalkozásnak egy, a világháború eddigi eseményeit képen és szövegben élethűen visszatükröző darab bemutatási jogát megszerezni. A „Tolnai Világlapja”. Magyarország ezen legnagyobb újságvállalata a világháború eddigi eseményeit kronologice az események lefolyása sorrendjében, kizárólag eredeti engedélyezett és képeslapokban meg nem jelent fényképfelvételek és mozgóképekből állította össze. Ezen sorozatos összeállítás Rella Pál hírneves fővárosi újságíró és író megkapóan érdekes magyarázó és tanulságos szöveggel átalálta még élvezetesebbé lett téve. A darab 3 részből áll, 160 színesen vetített eredeti fényképfelvételeket tartalmaz, mely össze nem tévesztendő holmi szenzációt hajhászó véres eseményeket ábrázoló rajzok és festmények reprodukcióival, valamint egy egész sorozatot a legújabb háborús eseményeknek, eredeti mozgókép-felvételekben. A darab két teljes órát vesz igénybe, melynek keretében Rella Pál szövege kerül felolvasásra. Ezen darabon kívül az Uránia-színház egy óriási kísértő műsort mutat be. A kép csak ma, kedden és holnap, szerdán naponta 3 előadásban kerül bemutatásra; mindkét napon délután 4 órakor egy ifjúsági előadás keretében, tanulók és a katonaság részére félhelyáron, továbbá este 6 és 9 órakor rendes helyárok mellett.

Külsőleg és belsőleg
egyaránt megbízhatóbb hatású hájszer a

PALMA

Próbátveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debrecen, Plac-utca 30. sz.

Somogyvármegyében hogyan vadásztak a francia hadikincsekre. Ujra föltámadt halottaiból az a hír, hogy a franciák automobilon akarnak az oroszoknak Magyarországon át több millió aranyból álló hadikincset kerülő utakon szállítani s e hirre a szomszédos Somogyvármegyében a szigetvári járás egyes községeiben a jó falusiak vasvillákkal, fejszékkel fölfegyverkezve automobildadásra indultak. Az utakon levő hidaknál az ut szélességében láncot feszítettek s úgy álltak lesbe. Föl is tartóztattak több autóbilt, félholtra ijesztve a bennülő utasokat. Aki elfogadható okmányokkal igazolta magát, tovább bocsátották, de egy fiatal házaspárt is föltartóztattak, akik lekésve a vonatot, autót utaztak s nem volt náluk semmiféle okmány. Ezt az autót utasaival együtt bekísérték vasvillásan a község házára s csak másnap engedték szabadon, amikor megérkezett az igazolás. Végre beleuntak a jó falusiak a francia hadikincsekre való vadászatba s most már szabadon járhatnak miattuk az autók.

NYILTTÉR. *)

Igen tisztelt Niki úr!

Tisztelettel értesítjük, hogy megbízásának megfelelőleg, mely szerint Pető Aladár M. Á. V. hivatalnok úr által Önön és hozzátartozóin előttük és hátuk mögött elkövetett sértésekért magyarizatot kérjünk, nem tehetünk eleget. Dacára, hogy Pető Aladár úrnak látogatásunkat előző nap avizáltuk, nem volt otthon, csupán egy levelet hagyott részünkre, melynek tartalma: hogy az elégtételadás alól kitér.

Mindazonáltal címünket hátra hagyva, a 24 órai időt bevártuk. Azonban ez idő alatt sem Pető úr, sem megbízottai nem jelentkeztek, miért ez ügyről egyoldalú jegyzőkönyvet vittünk fel, minek egyik példányát Pető Aladár úrnak Korponai-utca 12. sz. alá elküldtük s így az ügyet a lovagiaság szabályai szerint befejezettek tekintjük. A megbízatását pedig ezután visszadjuk.

Emgál Izidor,

Lipsitz Lajos.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

KEDDEN — SZERDÁN
!! Csak két napig !!

A VILÁGHÁBORÚ

eddigi eseményei

3 részben 150 színesen vetített és számos mozgóképpel. Irta Rella Pál.

Egyedüli eredeti szenzációs felvételek, melyeket a m. kir. honvédelmi miniszterium engedélyezett.

Azonkívül a nagystilű mozgókép műsor!

Három órás előadások.
Kezdeté pontosan 6 és 9 órakor
Rendes helyárok !!

Délután 4 órakor ifjúság és katonaság részére félhelyáru előadások.

Hölgyeim
Ki óhajtaná egy csinos fiatalember tisztességes barátságát? Levelet „Csinos” jellegre a kiadóba kérek.

Hölgyeim,
ki óhajtaná egy igen művelt fiatalember tisztességes ismeretségét? Részletes levelet „Pesti mérnök” jellegre a kiadóba kérek.

A DEUTSCH-
üzletekben tescent vaj, Andrassy vaj, írós vaj és gyenge vajas liptól turó mindennap kapható.

SEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Szólóprések
félárban eladók. Bethlen-u. 9.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

Eladó
egy „Pathé” gramofon 28 nagy lemezzel féláron (150 koronáért). Kölcsey-u. 18.

Kapucédulák
bármilyen felírással kaphatók a kiadóban

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Makulatur papíros
kapható a kiadóban.

Tábori borítékok
2 fillérréval kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc
címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

2-3
iskolai tanulót

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Intézeti fehérneműek fiúk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők
kötények — asztalneműek — paplanok
matracok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár

Kik a háború miatt

nem utazhattak Karlsbad vagy Marienbadba, azoknak biztos gyógyulást hoz a

„MAGUS” gläubersós gyógyvízzel folytatott házi ivókúra.

Kérdezze meg házi orvosát ! ! ! !

Díjtalan ismertetőt küld az Iváncsi gyógyforrás vállalat, Budapest, VI., Felsőerdősor 33, vagy a debreczeni főraktár:

Kontsek Géza cég Debreczen, Kossuth-utca.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Mérték után készítek tiszturaknak és egyéves önkénteseknek cipőt és csizmát szabályszerűen. — Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

A Simonffy-utozal Kalapgyárba

megérkeztek a legújabb berlini modellek.

Nagyválaszték egyszerű és díszes kalapokban. Gyászkalapok készen kaphatók. Átalakítást, javítást gyorsan és pontosan eszközöl.

KALAPGYÁR SIMONFFY-UTCA

Technológiát végzett női ruhaszabónő,

aki elsőrangú munkák elvégzésére és tanításra vállalkozik, elfogad bármilyen kényes izlésnek is megfelelő munkákat szolid árak és izléses kivitelre.

BOGDÁN RÓZA
női szabó és szaktanárnő Debreczen, Kigyó-utca 8.

ELADÓ
vagy

bérbe kiadó lakatos-

műhely

egy jó forgalmu katonasághoz bevonulás végett.

Pacsirta-u. 47.